

140 GODINA OD ROĐENJA ANTUNA GUSTAVA MATOŠA

Znanstvena čitanja Matoša svake godine u Tovarniku

Objavljeno 15. lipnja 2013.

Pjesnička večer održana je Matoševoj rodnoj kući

TOVARNIK - U rodnom Matoševom Tovarniku održan je, zahvaljujući Zakladi HAZU, Ministarstvu kulture RH i Općini Tovarnik utemeljiteljski skup posvećen imenu i djelu toga velikog hrvatskog autora u povodu 140. godišnjice njegovog rođenja i skorašnje obljetnice stogodišnjice smrti.

Organizator, Ogranak DHK slavonsko-baranjsko-srijemski, je kroz desetke priloga osvijetlio kako zvuči Matoš u glumačkim izvedbama – za što se pobrinula Umjetnička akademija iz Osijeka s gostima iz Zagreba. A kako čitati Matoša u novom znanstvenom listanju raspravljali su znanstvenici iz Zagreba, Osijeka, Rijeke, Vinkovaca, Đakova, ali i iz Beča, Pečuha i Sydneya. Taj dio manifestacije organizirali su Filozofski fakultet iz Osijeka i Filozofski fakultet iz Zagreba.

Voditelj znanstvenog skupa Goran Rem niz je izlaganja otvorio navodeći riječi "roditelja hrvatske postmoderne" Bore Pavlovića: "Antun Gustav Matoš nije hrvatski književnik nego hrvatska književnost". Te je riječi Rem predložio kao radni okvir svim pozvanim izlaganjima, a plenarno je veliko predavanje Krešimira Bagića na taj poziv repliciralo uvidom u Matoševu intenzivnu kritičnost, polemičnost i zahtjevnost, kao najboljem mogućem odnosu prema, ako se parafraziraju Matoševe riječi, neprihvatljivoj kategoriji - prijateljima u umjetnostima. "Matoš je pobjednik stila", podvukao je Bagić, sukladno Removoj najavi.

Na tu se Matoševu sintagmu, uvodnim rečenicama, nastavio i pjesnički gost Skupa Miroslav Mićanović, izvodeći potom sedam svojih poetskih tekstova. Nakon sydneyškog znanstvenika Borisa Škvorca, Tatjana Dujić iz Vinkovaca, pristupila je Matošu feminološki složeno, s kritikom rodnosti izdvojenom iz matoševskih pristupa Dubravke Oraić Tolić. Zoltan Medve iz Pečuha, ukazao je na mađarsku recepciju Matoša, a Ivan Trojan teatrološki je fokusirao "dramu" koju je Matoš imao ne samo u tekstu dramskih redaka nego i u zalaganju za tekstove drugih.

Vlastimir Kusik osvrnuo se na Matoševe portrete Antuna Babića i Josipa Vanište. Nakon izlaganja Sanje Jukić, Anđelko Mrkonjić je u likovnim korelacijama Matoša doveo u vezu s Ljudevitom Šestićem i Josipom Leovićem. Igor Gajin govorio je o Matoševom utjecaju na suvremenu hrvatsku poeziju. Sanjin Sorel postavio je natuknicu o Matoševoj Rijeci, Vlasta Markasović otvorila je mjesno-identitarno pitanje koje je većim brojem Matoševih nomadizama stalno preosjetljivo u brojnim tekstovima. Mirko je Ćurić odčitao Matoševo odmjereno divljenje Đakovčaninu Josipu Jurju Strossmayeru, a Kornelija Pinter kognitivistički opisala Matošev leksik. Bečka gošća, Bernarda Katushich, izlagala je specifičnu Matoševu bajkovnost kao dragocjen prilog hrvatskome korpusu fantastičnog imaginarija.

Na zagrebačkoj je dionici programa predstavljena, riječima akademika Krešimira Nemeca i Viktora Žmegača te Marine Protrka Štimec, sintezna knjiga Dubravke Oraić Tolić “Čitanje Matoša”.

R. MESIĆ/D. KOVAČEVIĆ

U Zagrebu je predstavljena knjiga Dubravke Oraić Tolić “Čitanje Matoša”
